

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการแสดง

ความหมายของดนตรี คือ เสียงที่จัดเรียงอย่างเป็นระเบียบประกอบกัน และมีแบบแผน โครงสร้าง เป็นรูปแบบของกิจกรรมเชิงศิลปะของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง โดยดนตรีนั้นแสดงออกมา ในรูปแบบของระดับเสียงซึ่งรวมถึงท่วงทำนองและเสียงประสาน จังหวะ และคุณภาพเสียง ความต่อเนื่องของเสียง พื้นผิวของเสียง ความดังเบา

ความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี 2552 ระบุว่า "ดนตรี" หมายถึง เสียงที่ประกอบกันเป็น ทำนองเพลง เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์ รัก โศก หรือรื่นเริง เป็นต้น ได้ตามทำนองเพลง

ดนตรีนั้นสามารถใช้ในด้านศิลปะหรือสุนทรียศาสตร์ การสื่อสาร ความบันเทิง บำบัดรักษา รวมถึงใช้ในงานพิธีการต่างๆ ดนตรีสามารถบรรเลงผ่านเครื่องดนตรีซึ่งสามารถทำให้รู้สึก เพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์ รัก โศก หรือรื่นเริง ได้ตามทำนองเพลง โดยที่ถูกจัดระเบียบแบบแผน ลักษณะของเสียงที่ได้รับการจัดเรียงไว้โดยมีแบบแผนและโครงสร้างโดยผ่านการสร้างสรรค์จาก จินตนาการของผู้ประพันธ์เพลงก่อน จากนั้นนักแสดงดนตรีจะเป็นผู้ฝึกซ้อมพร้อมทั้งตีความบทเพลง และถ่ายทอดผลงานดนตรีไปสู่ผู้ฟังดนตรี

กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายที่เล่นด้วยการดีด (Plucking instrument) มี วิวัฒนาการทั้งในตัวเครื่องดนตรี และ วิธีการบรรเลงมายาวนาน และพัฒนามาจนมีลักษณะของ เครื่องดนตรีเหมือนในปัจจุบัน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1750 กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมค่อนข้าง น้อยกว่าเครื่องดนตรีประเภทอื่น สังเกตได้จากจำนวนบทเพลงสำหรับกีตาร์ และหลักฐานต่างๆ แต่ หลังจากยุคของ Francisco Tárrega (1852- 1909) ที่เป็นนักแต่งเพลงและเรียบเรียงเพลงสำหรับ กีตาร์คลาสสิก ได้สร้างสรรค์ผลงานทั้งการแต่งเพลง การเรียบเรียงเพลง และแบบฝึกหัดสำหรับนัก กีตาร์คลาสสิก แสดงศักยภาพของเครื่องดนตรีกีตาร์ให้เป็นที่รู้จักว่าสามารถบรรเลงเดี่ยวได้รวมถึง Andres Segovia (1893-1987) ซึ่งเป็นนักกีตาร์และครูสอนกีตาร์ที่มีชื่อเสียงชาวสเปน ท่านได้ บันทึกลงเสียง และสร้างผลงานต่างๆไว้มากมาย ซึ่งทำให้มีผู้ที่สนใจในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิกเพิ่ม จำนวนขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ศิลปะทางด้านการแสดงดนตรีที่ดีคือ ศิลปะของการถ่ายทอดจินตนาการ อารมณ์ และตีความ ความคิดของผู้ประพันธ์เพลง โดยนักดนตรีมีหน้าที่ตีความและถ่ายทอดแนวคิดในบทประพันธ์ที่ผู้ประพันธ์ ได้ประพันธ์ไว้ นอกจากนี้ยังต้องศึกษาเรื่องประวัติศาสตร์ดนตรี ทฤษฎีดนตรี และสังคีตลักษณะของบท เพลง เพื่อให้เกิดความเข้าใจบทประพันธ์ที่จะแสดง รวมถึงยังต้องมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมและ

เข้าใจเทคนิคการบรรเลงผ่านเครื่องดนตรีอย่างสมบูรณ์ นักดนตรีจะต้องมีการวางแผนเตรียมตัวทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อการแสดงดนตรีในแต่ละครั้งจะได้บรรเลงเพลงไปถึงผู้ฟังให้เกิดความซาบซึ้งและมีส่วนร่วมกับการถ่ายทอดงานประพันธ์ผ่านการบรรเลงดนตรี

ในปัจจุบันการแสดงดนตรีโดยเฉพาะการแสดงดนตรีคลาสสิก ถือเป็นงานศิลปะในรูปแบบหนึ่ง ทั้งยังเป็นศิลปะของการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก แสดงออกถึงจินตนาการดังที่เมนเดลส์ฮอน (Mendelssohn) คีตกวีชาวเยอรมันได้กล่าวไว้ว่า “ดนตรีคืออาณาเขตที่คำพูดไม่สามารถตามถึงได้ และสามารถเติมเต็มจิตวิญญาณได้ดีกว่าคำพูด” (brainyquote)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2555: 356) ได้กล่าวไว้ว่า ศิลปินเดี่ยวเป็นผู้สำคัญยิ่งในการถ่ายทอดวรรณคดีดนตรีที่ผู้ประพันธ์เพลงได้รังสรรค์ไว้ให้เป็นเสียงดนตรีที่เต็มไปด้วยความหมาย คุณค่า และที่สำคัญยิ่ง คือความไพเราะของโสตศิลป์ เพื่อให้ผู้ฟังได้ดื่มด่ำในสุนทรียรสของดนตรีอย่างเปี่ยมสุข

การเล่นกีตาร์คลาสสิกในระดับที่สูงขึ้นนั้นจะมีเทคนิคที่นักกีตาร์คลาสสิกต้องฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบและอาศัยระยะเวลาในการฝึกซ้อมที่เพียงพอเพื่อที่จะได้สำเนียงในการเล่นเทคนิคต่างๆในบทเพลงได้ติดตามที่ผู้ประพันธ์ได้แต่งไว้อย่างครบถ้วน นักเล่นกีตาร์คลาสสิกอาจต้องมีพื้นฐานการเล่นที่ถูกต้องด้วย เช่น ท่านั่งที่ถูกต้องเพื่อรักษาสถิตของร่างกาย การฝึกนิ้ว การใช้นิ้วและการฝึกกำลังนิ้ว ในรูปแบบต่างๆ พร้อมฝึกฝนสภาพจิตใจเพื่อพร้อมสำหรับการแสดงต่อหน้าสาธารณชน

ผู้แสดงได้บันทึกขั้นตอนการดำเนินงานการแสดงเดี่ยวกีตาร์และเพื่อเผยแพร่ศิลปะการแสดงดนตรีคลาสสิกที่ใช้กีตาร์คลาสสิกเป็นสื่อถ่ายทอดผลงานการประพันธ์จากผู้ประพันธ์เพลง ซึ่งผู้แสดงได้เลือกบทเพลงยุคที่ผู้แสดงมีความสนใจมากที่สุดนั่น คือ ยุคโรแมนติก และ ยุคต้นศตวรรษที่ 20 บทเพลงดังกล่าวมีลักษณะของรูปแบบการประพันธ์ที่แตกต่างกัน ใช้เทคนิคในการบรรเลงที่แตกต่างกัน ผู้แสดงได้ศึกษาทั้งด้านประวัติของผู้ประพันธ์ ประวัติบทเพลง การวิเคราะห์บทเพลง การวางแผนการฝึกซ้อมและการแก้ไขปัญหาการฝึกซ้อม รวมทั้งการพัฒนาความสามารถด้านเทคนิคการบรรเลงเพื่อแสดงต่อหน้าสาธารณชน ผู้แสดงเลือกศึกษาวิเคราะห์ ดีความ และแสดงบทเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิก รวมทั้งเกิดบันทึกแนวทางการแก้ปัญหาด้านเทคนิคการเล่นกีตาร์ที่พบระหว่างฝึกซ้อมเพื่อเตรียมตัวแสดง

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกต่อหน้าสาธารณชน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก
3. เพื่อบันทึกแนวทางในการแก้ปัญหาทักษะในการฝึกซ้อมเพื่อเล่นบทเพลงในการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกให้ออกมาสมบูรณ์

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกระดับมหาวิทยาลัยในครั้งนี้ ผู้แสดงได้มีการศึกษาคัดเลือกบทเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิกจากยุคโรแมนติก รวมถึงยุคศตวรรษที่ 20 ตอนต้นเพื่อความเข้มข้นในการศึกษา เพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง และศึกษาบทเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิกที่มาจากยุคโรแมนติก รวมถึงยุคศตวรรษที่ 20 โดยโปรแกรมการแสดงมีดังต่อไปนี้คือ

1. Sakura (Theme and Variations) เรียบเรียงโดย Yukihiro Yoko (b1925)
2. Marzurka-Choro No.1 ประพันธ์โดย Heitor Villa lobos (1887-1959)
3. Sonatina for guitar in A major ประพันธ์โดย Federico Moreno Torroba (1891-1982)
  - Allegretto
  - Andante
  - Allegro
4. Prelude no. 5 ประพันธ์โดย Heitor Villa lobos (1887-1959)
5. Hommage à Tárrega, Op. 69 ประพันธ์โดย Joaquín Turina (1882-1949)
  - Garrotín
  - Soleares
6. Valse op.8 no.4 ประพันธ์โดย Agustín Barrios Mangoré (1885-1944)
7. Un sueño en la Floresta ประพันธ์โดย Agustín Barrios Mangoré (1885-1944)

1.4 แรงบันดาลใจ แนวคิดและปรัชญา

ดนตรีเป็นโสตศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับเสียงและเวลา รวมถึงอารมณ์และความรู้สึก หน้าที่ของนักแสดงคือการฝึกซ้อมและตีความบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ได้แต่งไว้จากโน้ตบนกระดาษออกมาเป็นเสียงในแบบที่ควรจะเป็นและออกมาให้ดีที่สุด และนักแสดงต้องแสดงบนปัจจุบันขณะ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงได้ว่าผู้ฟังกำลังเสพชีวิตของคนแต่งเพลงและคนเล่นบทเพลง และ ณ หน้าที่ที่กำลังแสดง นักแสดงก็ต้องต่อสู้กับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นอย่างมากเช่นกัน เช่น บรรยากาศโดยรอบ เสียงรบกวน อากาศที่เย็นหรือร้อนเกินไป ภาวะร่างกายที่ส่งผลต่อการถ่ายทอดบทเพลง อย่างไรก็ตามจึงเกิดความเชื่อมโยงมาสู่คนดูที่ทำงานศิลปะที่เรียกว่า"บทเพลง"และ"การแสดงดนตรี" สมบูรณ์มากขึ้น

นักแสดงดนตรี มีหน้าที่ถ่ายทอดบทเพลงออกมาให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ บนพื้นฐานการวางแผนการฝึกซ้อม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านเทคนิค รวมถึงต้องศึกษาประวัติศาสตร์ของบทเพลงนั้น เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการถ่ายทอดบทเพลง

การแสดงเดี่ยวกีตาร์ระดับบัณฑิตศึกษานี้ เพื่อพัฒนาผู้แสดงเป็นผู้เชี่ยวชาญในเพลงยุคใดยุคหนึ่งสำหรับกีตาร์คลาสสิก ซึ่งผู้แสดงได้เลือกบทเพลงยุคที่ผู้วิจัยมีความสนใจมากที่สุดนั่นคือ ยุคโรแมนติกและต้นศตวรรษที่ 20 เพราะผู้แสดงเห็นว่ายุคดนตรีที่เลือกมานี้เป็นยุคที่เครื่องดนตรีกีตาร์ได้รับการพัฒนาสูงสุดจากยุคก่อนๆแล้ว ดังนั้นบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ในยุคนี้ได้ประพันธ์ขึ้นจึงเหมาะสมทั้งกับบทเพลงและเทคนิคการเล่นสำหรับกีตาร์คลาสสิก

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. แสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกที่มีคุณภาพต่อหน้าสาธารณชน
2. แนวทางการศึกษา วิเคราะห์ และตีความบทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก
3. แนวทางในการแก้ปัญหาทักษะในการฝึกซ้อมเพื่อเล่นบทเพลงในการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกให้ออกมาสมบูรณ์

1.6 กรอบคิดในการแสดง

คัดเลือกบทเพลงเพื่อฝึกฝนและเตรียมแสดงสำหรับการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกระดับมหาวิทยาลัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการศึกษาคัดเลือกบทเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิกส่วนใหญ่จากยุคโรแมนติกเพื่อความเข้มข้นในการศึกษา เพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเป็นเพื่อพัฒนาตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญในเพลงยุคใดยุคหนึ่งสำหรับกีตาร์คลาสสิก ซึ่งผู้แสดงได้คัดเลือกยุคโรแมนติกกรวมถึงยุคศตวรรษที่ 20 ในตอนต้น